Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tiende Afdeling)

25. juni 2015 *

»Præjudiciel forelæggelse — EF-varemærker — forordning (EF) nr. 207/2009 — artikel 9, stk. 1, litra b) — virkninger — rettigheder knyttet til EF-varemærket — identiske eller lignende tegn — forbud mod brug — risiko for forveksling — bedømmelse — hensyntagen til anvendelsen af et andet sprog end et officielt sprog i EU«

I sag C-147/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Hof van Beroep te Brussel (Belgien) ved afgørelse af 17. marts 2014, indgået til Domstolen den 28. marts 2014, i sagen:

Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL

mod

AMJ Meatproducts NV,

Halalsupply NV,

har

DOMSTOLEN (Tiende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Vajda, og dommerne E. Juhász (refererende dommer) og D. Šváby,

generaladvokat: M. Szpunar

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL ved advocaat P. Péters

— AMJ Meatproducts NV og Halalsupply NV ved advocaten C. Dekoninck og K. Roox

— den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget

— den finske regering ved H. Leppo, som befuldmægtiget

* Processprog: nederlandsk.

— Europa-Kommissionen ved F. Wilman og F. Bulst, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 9, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 207/2009 af 26. februar 2009 om EF-varemærker (EUT L 78, s. 1).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem på den ene side Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL (herefter »Loutfi«) og på den anden side AMJ Meatproducts NV (herefter »Meatproducts«) og Halalsupply NV (herefter »Halalsupply«) vedrørende en påstået krænkelse af to EF-varemærker, som Loutfi har fået registreret.

Retsforskrifter

3 Artikel 9 i forordning nr. 207/2009, der har overskriften »Rettigheder knyttet til EF-varemærket«, fastlægger i stk. 1 de rettigheder, som tillægges indehaveren af et EF-varemærke. Bestemmelsen fastsætter:

»EF-varemærket giver indehaveren en eneret. Indehaveren kan forbyde tredjemand, der ikke har hans samtykke, at gøre erhvervsmæssig brug af:

a) et tegn, der er identisk med EF-varemærket, for varer eller tjenesteydelser af samme art som dem, for hvilke EF-varemærket er registreret

b) et tegn, der er identisk med eller ligner EF-varemærket, når de varer eller tjenesteydelser, der er dækket af EF-varemærket, er af samme eller lignende art som dem, der er dækket af det pågældende tegn, og der som følge heraf er risiko for forveksling i offentlighedens bevidsthed; risikoen for forveksling indbefatter risikoen for, at der antages at være en forbindelse mellem tegnet og varemærket

[…]«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

4 Loutfi er indehaver af følgende EF-varemærker:

— EF-varemærke nr. 8572638, som der blev ansøgt om den 24. september 2009, og som blev registreret den 22. marts 2010 for varer henhørende under klasse 29 (herunder kød, fisk, fjerkræ og vildt), klasse 30 (herunder sukker, brød, konditorivarer og honning) og klasse 32 (herunder øl, mineralvand og andre ikke-alkoholholdige drikke) i Nicearrangementet af 15. juni 1957 vedrørende

international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, som revideret og ændret (herefter »Nicearrangementet«). Dette EF-varemærke vedrører følgende tegn, der indeholder en kombination af farverne rød, hvid og grøn:

— EF-varemærke nr. 10217198, som der blev ansøgt om den 24. august 2011, og som blev registreret den 8. januar 2012 for varer henhørende under klasse 29 (herunder kød, fisk, fjerkræ og vildt) og klasse 30 (herunder sukker, brød, konditorivarer og honning) i Nicearrangementet, for følgende tegn, der indeholder en kombination af farverne rød, hvid og grøn:

5 Den 3. november 2011 ansøgte Meatproducts, der dengang hed »Deko Vleeswarenfabriek«, om Benelux-varemærket EL BAINA for varer henhørende under:

— klasse 29 som omhandlet i Nicearrangementet (»kød, kødvarer, tilberedte kødvarer, tilberedte fjerkrævarer, charcuteri, charcuteri med kød, charcuteri med fjerkræ, charcuteri med vildt, tilberedte måltider med kød, fisk, fjerkræ og vildt; ikke omfattet af andre klasser, kødekstrakter; de førnævnte produkter fremstillet på islamisk vis«) og

— klasse 30 som omhandlet i Nicearrangementet (»færdigretter, ikke omfattet af andre klasser, kaffe, te, kakao sukker; ris; tapioka […] mel, kornpræparater; brød, konditori- og konfekturevarer; […]; de førnævnte produkter fremstillet på islamisk vis«).

6 Varemærket EL BAINA blev registreret den 10. februar 2012 under nr. 909776 og vedrører følgende tegn, der ikke indeholder nogen farvekombination (herefter »det omhandlede tegn«):

7 Halalsupply overtog Meatproducts' virksomhed, herunder sidstnævntes varemærkeportefølje.

8 Loutfi indgav en begæring om et sikrende retsmiddel med hensyn til efterligninger støttet på artikel 9, stk. 1, litra a) og b), i forordning nr. 207/2009 til præsidenten for Rechtbank van Koophandel te Brussel (handelsretten i Bruxelles), bl.a. med påstand om, at det »under sanktion af en tvangsbøde ved manglende overholdelse [forbydes] Deko, Halalsupply og enhver indehaver af de [under mærket EL BAINA solgte] produkter, deres emballage og tilhørende dokumenter at afhænde disse«.

9 Denne begæring blev imødekommet ved kendelse af 5. april 2012.

10 Efter anmodning fra Meatproducts og Halalsupply ophævede retsformanden ved Rechtbank van Koophandel te Brussel ved kendelse af 31. juli 2012 de forebyggende foranstaltninger, som havde været genstand for kendelsen af 5. april 2012.

11 Loutfi kærede kendelsen af 31. juli 2012 til Hof van Beroep te Brussel (appelretten i Bruxelles).

12 Den forelæggende ret har i sin dom bl.a. anført, at det omhandlede tegn omfatter varer af samme eller i det mindste lignende art som de varer, der er identificeret ved de to EF-varemærker.

13 Den forelæggende ret har desuden anført, at såvel de af Loutfi markedsførte varer som de af Meatproducts og Halalsupply markedsførte varer er halal-varer, der er fremstillet i overensstemmelse med de af islam fastsatte regler, og de er følgelig hovedsageligt rettet mod en muslimsk kundekreds.

14 Den forelæggende ret har heraf konkluderet, at den relevante kundekreds i det foreliggende tilfælde skal anses for at være en kundekreds bestående af muslimske forbrugere af arabisk oprindelse, der forbruger halal-fødevarer i EU, og som i det mindste har et basiskendskab til skriftligt arabisk.

15 Den forelæggende ret har fastslået, at ordbestanddelene »EL BNINA«, »EL BENNA« og »EL BAINA«, der er arabiske ord skrevet med latinske bogstaver, er dominerende både i EF-varemærkerne og i det omhandlede tegn, ligesom det er tilfældet med ordbestanddelene i arabisk skrift, selv om de sidstnævnte bestanddele er lidt mindre dominerende end de førstnævnte.

16 Den forelæggende ret har endvidere fremhævet, at selv om de arabiske ord, der er gengivet med latinsk og arabisk skrift på begge EF-varemærker og i det omhandlede tegn, frembyder en vis lighed på det visuelle plan, forholder det sig ikke desto mindre således, at udtalen af disse ord på arabisk er væsentlig forskellig, ligesom den betydning, som de hver især har. I denne forbindelse har den forelæggende ret anført, at »el benna« på det nævnte sprog betyder »smagen«, »el bnina« »blidheden« og »el baina« »synet«.

17 Den forelæggende ret har under hensyntagen til samtlige disse forhold konkluderet, at prøvelsen af den risiko for forveksling, som kan foreligge mellem de to EF-varemærker og det omhandlede tegn, kan falde forskelligt ud alt efter, om der tages hensyn til betydningen og udtalen af de arabiske ordbestanddele, der er gengivet med såvel latinsk som arabisk skrift, og som er indeholdt i hvert af disse EF-varemærker og i det omhandlede tegn.

18 På denne baggrund har Hof van Beroep te Brussel besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 9, stk. 1, litra b), i forordning nr. 207/2009, henset til artikel 21 og 22 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at medlemsstaternes kompetente retter ved bedømmelsen af risikoen for forveksling mellem et EF-varemærke, hvori et arabisk ord er dominerende, og et tegn, i hvilket et andet, men visuelt lignende arabisk ord er dominerende, kan eller endog skal undersøge og tage hensyn til forskellen i udtale og betydning af disse ord, selv om arabisk ikke er et officielt sprog i EU og medlemsstaterne?«

Om det præjudicielle spørgsmål

19 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 9, stk. 1, litra b), i forordning nr. 207/2009 skal fortolkes således, at der med henblik på bedømmelsen af den risiko for forveksling, som kan foreligge mellem et EF-varemærke og et tegn, der dækker varer af samme eller lignende art, og som begge indeholder et arabisk ord, der er dominerende i latinsk og arabisk skrift, og idet disse ord ligner hinanden på det visuelle plan, kan eller skal tages hensyn til betydningen og udtalen af disse ord under omstændigheder, hvor den relevante kundekreds for det pågældende EF-varemærke og det pågældende tegn har et basiskendskab til skriftligt arabisk.

20 Indledningsvis bemærkes, at forordning nr. 207/2009, og nærmere bestemt dens artikel 9, stk. 1, litra b), ikke indeholder nogen henvisning til, at der med henblik på at bedømme risikoen for forveksling i offentlighedens bevidsthed skal tages hensyn til anvendelsen af et særligt sprog eller et særligt alfabet eller ikke.

21 Risikoen for forveksling skal bl.a. bedømmes i forhold til opfattelsen hos den relevante kundekreds, der består af en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger af de pågældende varer eller tjenesteydelser (jf. i denne retning dom Henkel mod KHIM, C-456/01 P og C-457/01 P, EU:C:2004:258, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

22 Fastlæggelsen af den relevante kundekreds og konstateringen af, om de varer eller tjenesteydelser, der er dækket af EF-varemærkerne og det omhandlede tegn, er af samme eller lignende art, følger af den faktiske bedømmelse, som den nationale ret skal foretage. I det foreliggende tilfælde har den forelæggende ret anført, at den relevante kundekreds skal anses for at være en kundekreds bestående af muslimske forbrugere af arabisk oprindelse, der forbruger halal-fødevarer i EU, og som i det mindste har et basiskendskab til skriftligt arabisk. Den forelæggende ret har desuden, således som det fremgår af denne doms præmis 12, fastslået, at de varer, der er dækket af de to EF-varemærker og det omhandlede tegn, er de samme varer, eller i det mindste varer af lignende art.

23 Hvad angår den risiko for forveksling i offentlighedens bevidsthed, der kan foreligge mellem EF-varemærkerne og det omhandlede tegn, fremgår det af Domstolens faste praksis, at der skal foretages en helhedsbedømmelse af spørgsmålet, om der foreligger en sådan risiko, under hensyntagen til samtlige relevante faktorer i det foreliggende tilfælde. Denne bedømmelse indeholder en visuel, fonetisk og begrebsmæssig sammenligning af de omtvistede tegn, idet der navnlig skal tages hensyn til deres særprægede og dominerende bestanddele (jf. i denne retning domme Aceites del Sur-Coosur mod Koipe, C-498/07 P, EU:C:2009:503, præmis 59 og 60, og XXXLutz Marken mod KHIM, C-306/11 P, EU:C:2012:401, præmis 39).

24 I det foreliggende tilfælde har den forelæggende ret fastslået, at ordbestanddelene »EL BNINA«, »EL BENNA« og »EL BAINA« var dominerende såvel i de to EF-varemærker som i det omhandlede tegn, ligesom det var tilfældet, om end i mindre grad, med ordene med arabisk skrift. Den forelæggende ret har ligeledes anført, at selv om disse ordbestanddele på et visuelt plan frembød en vis lighed, fremgik det af de af Meatproducts og Halalsupply til den forelæggende ret indleverede dokumenter, at udtalen og betydningen af de nævnte ordbestanddele var væsentligt forskellige.

25 Det følger af de ovenstående betragtninger, at der skal tages hensyn til disse forskelle på det fonetiske og begrebsmæssige plan, idet bedømmelsen af risikoen for forveksling i modsat fald kun vil være delvis og følgelig blive foretaget uden hensyntagen til det helhedsindtryk, som EF-varemærkerne og det omhandlede tegn fremkalder hos den relevante kundekreds.

26 Det præjudicielle spørgsmål skal følgelig besvares med, at artikel 9, stk. 1, litra b), i forordning nr. 207/2009 skal fortolkes således, at der med henblik på bedømmelsen af den risiko for forveksling, som kan foreligge mellem et EF-varemærke og et tegn, der dækker varer af samme eller lignende art, og som begge indeholder et arabisk ord, der er dominerende i latinsk og arabisk skrift, og idet disse

ord ligner hinanden på det visuelle plan, skal tages hensyn til betydningen og udtalen af disse ord under omstændigheder, hvor den relevante kundekreds for det pågældende EF-varemærke og det pågældende tegn har et basiskendskab til skriftligt arabisk.

27 Henset til, at svaret på det præjudicielle spørgsmål kan udledes af ordlyden af forordning nr. 207/2009 og af den hertil knyttede praksis fra Domstolen, er det ufornødent at undersøge de eventuelle virkninger, som bestemmelserne i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder har på det nævnte svar.

Sagens omkostninger

28 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tiende Afdeling) for ret:

Artikel 9, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 207/2009 af 26. februar 2009 om EF-varemærker skal fortolkes således, at der med henblik på bedømmelsen af den risiko for forveksling, som kan foreligge mellem et EF-varemærke og et tegn, der dækker varer af samme eller lignende art, og som begge indeholder et arabisk ord, der er dominerende i latinsk og arabisk skrift, og idet disse ord ligner hinanden på det visuelle plan, skal tages hensyn til betydningen og udtalen af disse ord under omstændigheder, hvor den relevante kundekreds for det pågældende EF-varemærke og det pågældende tegn har et basiskendskab til skriftligt arabisk.

Underskrifter